

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ліцею № 280

Дарницького району міста Києва

на 2025/2026 навчальний рік

3-4 класів

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради ліцею
(протокол № 1 від 28.08.2025)

Освітня програма ліцею № 280 розроблена на виконання Закону України «Про освіту» наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження переліків типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688)

Освітня програма початкової освіти (далі – Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Типову освітню програму для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Типовий навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв’язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів ;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

- 3-х класів складає 910 годин/навчальний рік,
- 4 класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів та передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, яка враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення та в якій передбачено додаткові години на вивчення курсів за вибором, індивідуальні та групові заняття. Варіативна складова навчальних планів початкової школи використовується на посилення предметів інваріантної складової навчального плану (у, 3, 4 – класах – мовно-літературної галузі).

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517) при кількості учнів більше 27.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4 класах – 40 хвилин.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Результат оцінювання особистісних надбань учня\учениці у 1-4 класах виражати вербальною оцінкою, а у 3-4 класах – рівневою, на підставі рішення педагогічної ради. Рівень результату навчання визначають з урахуванням динаміки

досягнень та позначають буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та якості освіти.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова викладання українська.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовані відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій з таких варіативних модулів:

Навчальний план для 3-4 класів складено на основі типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко.

Мовно-літературна освітня галузь включає предмети «Українська мова» і «Літературне читання», іншомовна – «Іноземна мова»(англійська).

Математична галузь реалізується через окремий предмет “Математика”.

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами

« Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Технологічна галузь – «Дизайн і технології»

Фізкультурна освітня галузь реалізується предметом “Фізична культура”.

Інформатична галузь – «Інформатика».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено з

обов'язковими результатами навчання I-II циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу і II циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Зміст навчання», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досягаються через використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності викладання у початковій школі повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності – для учнів початкової школи створюється цілісне і креативне освітнє середовище згідно вимог НУШ; за кожним класом закріплено окремий кабінет, а для проведення уроків іноземної мови учні можуть використовувати можливості спеціалізованих кабінетів старшої школи;
- якість проведення навчальних занять – за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться згідно вимог навчальних програм та обліковується у класному журналі.

Структура 2025-2026 навчального року

Особливості організації освітнього процесу у 2025-2026 навчальному році
Організація освітнього процесу на 2025-2026 навчальний рік визначається відповідно до листа Міністерства освіти і науки України № 1/15281-24 від 23.08.2025 «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти». Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.2025 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» тривалість 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти встановлено з 01.09.2025 до 30.06.2026. Відповідно до листа Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) №063-6428 від 15.08.2025 «Про організацію освітнього процесу та структуру 2025/2026 навчального року»

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01.09.2025р. по 24.12.2025р.

II семестр – з 12.01.2026р. по 30.05.2026р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

Осінні з 27 жовтня по 02 листопада 2025 року.

Зимові з 25 грудня по 2025 року по 11 січня 2026 року.

Весняні з 23 по 29 березня 2026 року.

Додаткові тижневі канікули для учнів 1-х класів із 16 по 21 лютого 2026 року.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток 1 (Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, наказ МОН України №268 від 21.03.2018)

Робочий навчальний план для 1-4 класів

ліцею № 280 на 2025-2026 н.р.

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень у 1-х класах	Кількість годин на тиждень у 2-х класах	Кількість годин на тиждень у 3-х класах	Кількість годин на тиждень у 4-х класах
Іваріативний складник					
Мовно- літературна	Українська мова та література	7+1	7+1	7+1	7+1
Іншомовна мова	Англійська	2	3	3	3

Математична	Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1
Мистецька	Музичне	1	1	1	1
	Образотворче	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		20+3 (17)	22+3 (17)	23+3 (18)	23+3 (18)
Варіантний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23

Директор ліцею

Інна КОНОБАСЬ